

Izhaja vsak petek opoldne.

Naslov: Trst-Trieste
Casella Centro 37

ali pa: via Geppa 17/III

Izdaja konsorcij Malega lista

MALI LIST

Tednik za novice in pouk.

Lucyska
številka 20 stotink.
v lir
Ljubljana - Jugos.

Male novice

Žalostno.

Kakor je znano, obstoji med tržaško in goriško organizacijo ter med goriško organizacijo in drjem Wilfanom, ki ga obdružujejo največjega kršenja discipline, težek spor. Poslanec Šček je predložil, naj bi mešan odbor poravnal vse spore. Te dni smo izvedeli, da so v Trstu odklonili ustanovitev takega odbora.

V postonjski jami

se bode vršila v nedeljo 2. septembra velika jesenska veselica. Vožnja bo osem posebnih vlakov. Vožnja bo znižana tudi za se druge vlake za 30%.

Štiridesetletnica.

21. avgusta 1923 je preteklo 40 let, odkar je slavni dr. Matko Laginja prvič spregovoril v istrskem deželnem zboru v hrvaškem jeziku. Začel je z besedami: «Poštovana gospoda Latini!» Seveda je nato vse vpilo in žvižgalo. Danes nimamo v deželnem zboru sploh nobenega zastopnika.

V Abrucih

je bil viharno sprejet Mussolini. 70.000 oseb je šlo v sprejeto, 9000 fašistov v uniformi. Prvi minister je imel govor, med katerim je izrekel tudi besede: «Jadransko morje je še grenko, ono muči Italijo že pet let, rodi trpljenje in stane Italijo na stotine in stotine milijonov. Italija je dokazala svojo ljubezen do Reke, toda zamotala se je v vprašanje, ki ga se ni mogla rešiti. Italija se mora rešiti tega mučnega položaja. To je potrebno iz finančnih razlogov, zakaj Reka nas strašno stane; to je potrebno iz gospodarskih razlogov, zakaj Reka trpi in tega mi ne moremo prenašati; to je potrebno iz političnih razlogov, kajti mi ne smemo trpeti, da je na naši meji država, s katero se nismo uredili mej». Mnogi so navdušeno pozdravljali predsednika in na njegova vprašanja «Če bi bilo potrebno, ali boste obnovili revolucijo» — «Če bo potrebno, ali boste korakali proti drugim ciljem?» je množica odgovorila: da!

Med državami.

Francoz je zahteval od Nemca odškodnino, ki gre na 120 tisoč milijonov in — ako bo mednarodna komisija ugotovila, da lahko plača — še 17 tisoč milijonov. Anglež računa obresti po 5%, tako da bi Nemec plačeval samo na obrestih 3350 milijonov zlatih mark.

Francoz je znižal svojo zahtevo. Zadovolji se z odškodnino 26 tisoč milijonov od strani Nemca, zato pa mu morajo vse zavezniske države, zlasti Amerika in Angleška — brisati dolgeve.

Belgija zahteva od Nemca 5000 milijonov, ravnotoliko Italija, vse druge države skupaj bi bile s 4000 milijoni odpravljen.

Iz vatikana.

Nekateri člani papeževe straže, ki so bili v svetovni vojski, so prosili sv. stolico, da bi smeli pripeti na prsi zaslužene znake vojaškega službovanja v laški armadi. Kardinal Merry je prosnja odbil. Tako poroča «La Voce Repubblicana».

Tržaško glasilo

stranke, kateri sta prisegla večno zvestobo učitelja Bandelj in Toroš, ki izdajata z vladno podporo «Novo dobo», je napisalo v številki od 25. avgusta besede: «Šola, vojska, kolonizacija morajo pomagati, da ob naših mejah izginejo vse narodne manjšine».

Žalosten dogodek pri Ospu

OBEŠENEC NA HRASTU.

Dvanajstletni pastir Josip Sturman je videl 17. avgusta na meji med Ospom in Mačkovljami strašno prikazen: z visokega hrasta je visel človek, ki je bil v groznem stanju razpadanja. Neznosen smrad ga je skoro omamil. Ves preplašen je pastir hitel domov javiti ljudem, kar je videl. Ljudstvo se je zgrinjalo od vseh strani na lice mesta, toda nihče si ni upal blizu, tako strašen smrad se je širil vse naokrog.

OROŽNIKI PRIDEJO.

O tem dogodku so bili takoj obveščeni orožniki, toda nobeden si ni upal v neposredno bližino. Konečno sta se dala pogovoriti dva kmeta, da sta proti plačilu skočila do hrasta, do obešenca, mu naglo prerezala žep v nadi, da se morajo dobi kakšen dokument, ki bi imel podatke o osebi nesrečnega. Zaman! Le dva ključa sta izpadla iz žepa, dva ključa, ki sta pričala, da je moral biti obešenec gospodar hiše.

Vse je ugibalo, kdo bi neki bil človek, ki mu je obraz že povsem razpadel. Pri-

šla je sodnijska komisija. Fotografirali so obešenca od treh strani, obenem pa je naročila ljudem, naj se novica raznese čimprej v vse okoliske vasi, kar se je zgodilo.

ODKRITJE IN POKOP.

Ta vest se je raznesla tudi v Plavje. Tam so že nad osem dni pogrešali Josipa Hrovatina iz hšt. 81, posestnika. Prišli so njegovi sorodniki in so ga takoj prepoznali.

Hrovatin je postal zadnje čase čudak; ogibal se je ljudi. Zadnji so ga videli pastirji, ko je šel z dolgo žico proti osipski meji.

Kako pa spraviti nesrečnega v zemljo? Kdo bi se upal? Nihče iz Istre! Niti za celo kmetijo, tako je strašno smrdeło. K sreči so prišli mimo stitje popotniki. Bili so brezposelni delavci, ki so šli proti Trstu. Za stitje lir so izvršili dano jim nalogo. V teku ene ure je ležal obešenec v zemlji.

Pokojni Hrovatin je bil dober človek in prav sigurno je, da se je bil revežu um zmešal.

Proti umazanemu denarju.

Finančni minister dej Stefan ali — kakor se piše — de Stefani, je sklenil, da se poberejo vsi bankovci po 1 in 2 liri in da bo v rabi samo kovan denar. Pametna misel.

Kdaj je človek polnoleten?

Od 5. februarja 1923 naprej moras dovršiti 21 let, da si po postavi polnoleten.

Fant se sme oženiti brez očetovega dovoljenja, le, ako je dosegel 25 let. Ako še nima 25 let, mora dobiti od očeta pismeno dovoljenje za poroko.

Dekle se pa sme oženiti brez očetovega dovoljenja, čim je dovršila 21. leto.

V Nevjorku in pri nas.

Te dni se je mudila v Trstu neka gospa, ki je rodom z Goriškega, prebiva pa že dolgo let v Nevjorku. Pripovedovala je, da imajo tam v cerkvi vse slovenski, da smejo v procesiji nositi slovensko zastavo. Župnik da je z lece rekel: «Zahvalimo Boga, da se smemo posluževati tu svojega jezika, da smemo v procesiji nositi svojo narodno zastavo. Te sreče nimajo bratje na Primorskem». Prav je govoril slovenski župnik v Ameriki.

Lire so zmanjkale.

Videmsko glavarstvo sporoča, da je vsled pomanjkanja denarja določeno, da se bo smelo samo 50 slovanskih učiteljev udeležiti laškega tečaja v Vidmu, ki bo trajal od 5. do 25. septembra. In sicer pojde v Videm 25 učiteljev iz goriškega okraja, 6 iz gradiščanskega, 6 iz čedaškega, 6 iz tolminskega in 7 iz idrijskega okraja. Ako bi vlada prihranila denar, ki ga razmetava za vzdrževanje «Nove dobe», bi lahko šli vsi učitelji v Videm za dobo vsaj enega leta.

«Ljudski koledar».

V Gorici izda K. T. D. letos «Ljudski koledar», ki bo po zagotovilih izdajateljev to, kar je bil v mirni dobi koledar družbe Sv. Mohorja.

Na Grškem

so pobili laško razmejitveno komisijo. Mussolini tirja od grške vlade obžalovanje, slovesno zadužnico v Atenah z udeležbo grške vlade in odškodnino 50 milijonov v teku 5 dni.

Evharistični kongres.

Vabimo na evharistični kongres v Vipavi in Logu pri Vipavi dne 11. in 12. septembra t. l.

A. Prireditve v Vipavi dne 11. septembra popoldne:

Ob 2. uri poklicanje sv. Duha in blagoslov. Nato zborovanje v 4 odsekih (za duhovnike, organiste, cerkovnike in splošno za ljudstvo s posebnim ozirom na kršč. mladinske cerkvene in prosvetne organizacije. Od 4 do 47 cerkvena pobožnost. Ob 8. uri skupno zborovanje z govori in petjem.

B. Prireditve v Logu dne 12. septembra:

Cerkveni govori ob 6., 9., 10., 1. in 2. uri. Ob 6. uri skupno sv. obhajilo, ob 10. uri pridigi pontifikalna sv. maša, po pridigi ob 2. uri popoldne slovesna procesija z Najsvetejšim.

Evharistični shod je namenjen za dekanije Črniče, Vipava, Postojna, Trnovo in Sent Peter pri Gorici. Kdor želi prenočišče, naj se takoj oglasi pri župnem uradu v Vipavi; ravnotako radi prehrane. Splošno velja načelo, da naj udeleženci za 12. septembra hrano prinesejo s seboj.

Natančen spored se bo dobil pri župnih uradih zgoraj omenjenih dekanij.

Radi pomanjkanja stanovanj je želeli, da bi društva na zborovanja v Vipavi odposlala le omejeno število udeležencev, udeležba v Logu dne 12. sept. pa naj bo kolikor mogoče polnoštevilna.

Glavni odbor za prireditve evharističnega kongresa v Vipavi.

Za vzgojo naraščaja.

Včasih so dejali «Narod brez šole jest narod brez budućnosti», mi pa lahko trdimo, da je narod brez izobražencev obsojen k smrti. «Dijaška matica» ima namen, da omogoči študiranje čim večjemu številu mladine. Podpirajmo torej «Dijaško matico»!

V neki zlatarnici

v Napoli je v eni noči zmanjkalo draguljev in zlatenine v vrednosti 400 tisoč lir. Tatovi so iz kanala, ki gre pod hišo, udrl v zlatarnico. Policija je tiče zasledila.

MIHEC: Dohodka ni, zato pa davka tud'ne bo. To pamet pravi in to misli je vsakdo.
JAKEC: Agenti davčni pa drugače so sklenili in kmetu davke grozne so prišli.

Korijera v Trstu

vozi s «Piazza della Borsa» do rocolskih vojašnic. Vožnja stane 90 st. Rim in Milan imata goste mreže korijerskih prog. Trst hoče posnemati.

Autokorijere na Primorskem.

Pred vojno smo imeli 11 prog javnih avtomobilskih korijer, sedaj jih je na Primorskem s Furlanijo vred 74, in sicer 12 v Istri, 8 na Tržaškem, 54 v Furlaniji. Vse proge skupaj so dolge 2000 km in vse korijere napravijo letno pot kakih 2¼ milijona km. Doslej podpira država samo 24 prog.

Iz petega nadstropja

je padla v Rimu 15 mesečna deklica na ulico Pianellari 16. Prepeljali so jo nemudoma v bolnico, kjer so ji našli čisto neznatno rano, ki je nastala, ker je bila za tleh drobna žica. Deklica je imela majhen izbruh, narkar je zaspala. Ko se je čez uro vzbudila, je začela igrati kakor po navadi. Rimsko časopisje brez razlike opisuje dogodek kot čudežen. Nad hišnim vhodom bodo vzdali spominsko ploščo.

Čez reko Tilment.

ki veže furlanski mesti Spilimbergo in Dignano, so zgradili nov most, ki je dolg 1 kilometer in dva metra. Most ima 35 obokov. Porabili so 90.000 kv. cementa. Stroški znašajo skoro 8 milijonov lir.

Pasjan.

V notranjosti Furlanije, kjer ni več sledu po nekdanjih Slovencih, ki so ondaj bivali, leži občina z želez, postajo «Pasjan Schiavonesco», ki je brez dvoma slovenskega izvora. Te dni je kralj dovolil občini, da se prekrsti v «Basiliano».

Pokrajinski evharistični shod za spodnji Kras

se bo vršil dne 8. sept. t. l. v Komnu. Prisile bodo vse duhovnije dekanatov Komen-Devin. Prihiteli bodo tudi verniki iz našega Trsta in sosednih dekanij. Pontifikalno sv. mašo bo daroval knezo-nadškof goriški dr. Sedej. Zborovale bodo žene in dekleta v starodavnih cerkvah sv. Tilha v Svetem in Device Marije Obersljanske, fantje in možje pa v Komnu v dveh dvoranah, oziroma na prostem. Pri popoldanski slovesni procesiji z najsvetejšim bodo sodelovali cerkveni zbori posameznih duhovnij in godbeni zborček iz Gorice.

Slovenska ljudska stranka,

ki ima okrog štiri petine slovenskega naroda za sabo, a pomeni v Beogradu le malo, ker nima zastopnikov v ministstvu, stopi jeseni v ospredje. Vlada je povabila ljudsko stranko, naj se pogodi z njo. Ljudska stranka je ponudbo sprejela. Govori se, da dobijo ljudovci tri ministrstva.

Stare in nove primorske ceste

Združeni primorski inženirji so izvolili odsek za ceste, ki obstoji iz 8 inženirjev. Ta odsek je, kakor izvedli, sila vpliven pri vladi, zato objavljamo tu nekatera načela, ki veljajo v odseku in načrte, ki so se vladi predložili.

Stare ceste.

Na Primorskem imamo okrog 900 km e-rarskih cest, 2000 km deželnih cest in veliko mrežo občinskih cest in poti. Erarske ceste je vzdrževala država, druge cestni odbori, ki pa bodo v kratkem izginili, tretje vrste poti vzdržujejo občine.

Novo razredovanje cest

je zelo potrebno, bo nujno po vpeljavi laškega zakona. Drugič pa imamo vse polno novih poti, ki jih je med vojno vojaštvo zgradilo. Čigave bodo, kdo jih bo vzdrževal? Zato je nova klasifikacija zelo potrebna.

Pa tudi laški zakon je zastarel, ker je iz leta 1865. Ta zakon pravi, da so državne ceste tiste, ki 1. vežejo direktno velika mesta v državi, 2. ki vežejo poglavitna mesta z velikimi obmorskimi pristanišči, 3. ki vodijo čez poglavitna pogorja Alp in Apeninov, 4. ki imajo izključno vojaški namen. Toda pristavljeno je takoj, da ne more biti državna cesta tista, ki veže mesta, ki so spojena z železnico. Kje pa najdeš danes taka mesta? Zakon je pač 58 let star! Zato bo treba ceste nanovo razredovati.

Vzdrževanje cest.

Po laškem zakonu gradi in vzdržuje državne ceste država. Deželne ceste pa vzdržuje dežela (torej ne več cestni odbori). Deželne ceste, ki so zelo velike važnosti, pa zgradi dežela s pomočjo države. Po zakonih 27. jun. 1869. (št. 5147), 30. majn. 1875. (št. 2521) in 23. jul. 1881 (št. 333) prispeva država pri zgradbi zelo važne deželne ceste z eno do dve tretjini vseh stroškov. Država prispeva za zgradbo občinskih cest in poti samo tedaj, ako vodi pot k železniški postaji.

Rimska vlada po 1. jul. še ni odobrila proračuna za vzdrževanje primorskih cest

in to v pričakovanju na novo razredovanje cest.

Marsikatera naših državnih cest bo postala v smislu ital. zakona deželna, to ali drugo pa bo država prevzela. Kaj pa poti, ki so skupne več občinam? V stari Furlaniji (Videm) je natančno določeno, kaj spada k tej, kaj k sosedni občini. Več občin skupaj se združi v konsorcij, ki imenuje cestnega ravnatelja.

Ta cestni ravnatelj je ponavadi inženir, geometer, ki obenem vrši svojo zasebno službo. Ima pa za nalogo od občin, da ceste nadzira in da vsake 3 mesece pisano poroči konsorciju. Ravnatelj naročuje in nadzoruje dobave cestnega gramoza in dela proračune za vzdrževanje cest. Vse te načrte pa mora seveda pregledati in odobriti prefektura in civilni ženi.

Nove ceste.

Med drugimi cestami, ki so še v načrtu ali se gradijo ali so že dograjene, so te-le: Buzet-Druguč, Roč-Hum, Dolenje-Boljun, Cerovlje-Borut, Pazin-Lindar. Urediti treba tudi cesto ob rižanski dolini. Tržaška cesta na Reko se koregira in uravna na Podgrada do Šapjan. Prave ceste bodo tudi: Podgrad-Mune-Lanišče-Lupoglava, Čiška cesta: Črnikal-Podpeč-Mune-Jordani; koregira se pot Oreh-Osp-Črnikal; zveza rižanske doline Truške-Topolovac-Kaštel, ob Dragonji, Trst-Grižan-Sešljan, Postojna-Godovič, Postojna do križanje ceste Lاندول-Studen. Nove ceste so tudi v načrtu: Vipava-Vrhopolje (ob Beli) - pod Colom in Podkrajem - združitev pri Bukovju z novo cesto, ki bo peljala iz Postojne v Godovič. Sistematizirala se bo pot Col-Črni vrh-Godovič s temeljito korekturo avinkov pri Črnem vrhu. Obnovi se cesta (gozdna uprava) Solkan-Grgar-Trnovo-Banjšica.

Vojaških cest in poti

je na Primorskem približno 500 km, ki so bile zgrajene v letih 1915-1917 v vojnem pasu. Od teh se večina poti opustijo, nekatere se bodo vzdržale. Katere, to je še neznano.

(Fr. Tomažič)

Iz domače pravdarske kamrice.

Spor, ki je nastal med Edinostjo in Stražo zastran vprašanja, ali so politični umori moralno dovoljeni ali ne, ali se smejo politični morilci proslavljati ali ne, pri čemer je dnevnik rekel «da», dvotednik «ne», ta spor, ki je bil v prvem trenutku političnega značaja, je postal načelen spor in celo verski spor. To je razvidno iz dejstva, da so vzvalovile proti trditvi «Edinosti» ne le vrste katoliških izobražencev, ampak tudi vsi oni, ki priznavajo temeljne točke krščanstva. Kot zanimivost, in da bodo naši čitatelji vsestransko informirani, sporočamo le par vrst iz javnega protesta, ki ga je sklenil «Zbor svečnikov», v katerem so organizirani vsi hrvatski in slovenski duhovniki v Italiji. Protest v bistvu pravi: «Edinost odobruje nekatere atentate, ki pa jih krščanska moralna vse brez razlike obsoja. Edinost trdi, da sta dve vrsti atentatorjev na slovesko življenje in premoženje: idealisti, ki vrše svoja dejanja iz idealizma (narodna ideja, verska misel) in taki, ki vrše atentate iz sebičnih namenov (rop, sovražstvo). Prve treba hvaliti in slaviti, drugi pa so le zločinci. Krščanska moralna pravi: dve vrsti ljudi imamo: hudodelce in pravične. Hudodelca sme kaznovati samo javno priznana oblast. In to pod 3 pogoji, da je dotičnik zločin zares izvršil, da je bil zločin zares težak in da je zločin uradno, sodnijsko ugotovljen. Vsako drugo kaznovanje zločinca je zopet zločin. Pravičnega pa direktno umoriti ni nikdar dovoljeno.

Protest in mazač.

Nato konča «Zornik» z besedami: Edinost je s temi izvajanjem kršila pakt iz leta 1920 in piše odprto protikrščansko. Edinost imenuje pisca Straže zakotnega mazača, dočim je dejstvo, da je dotični

pisec eden najbolj delavnih kulturnih delavcev v Istri in dosedaj upoštevan dopisnik Edinosti. Edinost piše torej proti temeljem krščanske morale in imenuje zagovornike krščanske morale zakotne mazače. Slednjič pozivlja zbor vse člane, naj izvajajo posledice.

Umik.

Edinost je nato vse preklicala, toda na način, da mora vsak, ki ni o sporu poučen, misliti, da je imela prav. Posebno pa je zabavna posledica. Ker so začeli ponekod vračati dnevnik, je Edinost napisala dva zares pobožna člančiča o evharističnem shodu v Zagrebu in o katoliškem shodu v Ljubljani. Ta dva člančiča sta namenjena zlasti istrski duhovščini.

Velikosrčno junaštvo.

Neki parnik je prve dni julija odplul iz mesta Belice, ki je luka angleškega Hondurja v Ameriki. Na parniku se je nahajalo 69 oseb, med temi 79 letni škof pater Hopkins in tri usmiljenke. Pomoči je dobil parnik razpoko, voda je udirala v notranjščino; parnik je legal na eno stran. Pomorščaki so reševali potnike, spuščali rešilne čolne in rešilne pasove, a teh je bilo le premalo za vse potnike. Pomorščaki so hoteli rešiti škofa, ta pa je mirno dejal: «Rešite najprej žene in otroke.» Ko se je parnik potapljal ugleda škof mladega Mehikanca, ki se v vodi boril z valovi. Vrže mu svoj rešilni pas z besedami: «Jaz sem pripravljen stopiti pred večnega sodnika; vzemi ti pas in reši si telo in dušo.»

Parnik je šel h koncu. Škof je bil že do prsi v vodi. V zadnje je vzdignil svoje roke in je blagoslovil potapljačce, ki so se obupno borili z valovi, potem se je ozrl proti ne-

bu, vzdignil roke k molitvi in je utonil.

Od 69 oseb je umrlo 15 oseb. Vlada je hotela na poseben način počastiti junaštvo škofa; priredila je slovesno

zadušnico, kakršne še ni videlo mesto Belice, toliko ljudstva je prisostvovalo, da je počastilo spomin junaškega škofa in molilo za njegovo dušo.

Kaj nam z dežele pišejo

DOBROPOLJE.

V Trnovem in Bistrici ni dobiti žigic, niti žveplenk. Kmetje smo morali minole dni od hiše do hiše po malo ognja, če smo si hoteli kosili skuhati. Pred enim tednom sem dobil škaflo žveplenk, a plačati sem moral 25 st. Kaj pa je to, ali jih ni ali jih trgovci skrivajo, da jih dražje prodajajo? Op. uredništva: Ne, trgovci nimajo krivde. Žigic res ni, ker prehajajo iz državnega v zasebno gospodarstvo in v tem prehodu so tovarne počivale. Gotovo pa je, da je med gotovimi krogi v velikih mestih mnogo špekulacije pri tem.

IZ OKOLICE.

Članek v Malem listu o plesih je razburil naša dekleta. Pisal je, kako zapravljajo pri plesnih oblekah. To ni res! To je očitna laž! Resnica je, da so letos za bazovski ples zelo šparale pri blagu. Porabile so malo, zelo malo blaga, ker so skrajšala krilo od vseh strani: od tal gor za 70 cm, od vratu doli pa dve celi pedi, rokavov sploh ni bilo treba. Tako pravi dopis.

IZ MATERIJE.

Govori se, da v Hrušici nekateri konjski bogovi godrnjajo zoper sedanje vodstvo mlekarne. Celó to se čuje, da so šli v Podgrad iskat za veznikov. Menda so hoteli, da bi fašisti sklicali izreden občni zbor mlekarne. Pa fašisti že vedo, da to ne gre, posebno ne za korist takih figam, kakršni so tisti Hruščičani. Mi te konjske bogove pozivamo, naj bodo mirni. Mlekarne ne bodo dobili v roke taki skaza-mojstri, ki se povsod ponujajo za predsednike in župane. Če jim pri vodstvu mlekarne ni vse dovolj, naj se oglase k besedi tako kot določajo pravila. Izvoljeni bodo pa v starešinstvo, kadar jim bo ljudstvo bolj zaupalo nego zaupa sedanjemu starešinstvu; to bo o svetem Nikoli popoldne po večernici.

ZAGON pri Postojni.

Pred 3 leti smo pogoreli do polovice vasi. Danes pa že stoji vas zopet cela, na novo pozidana in lepša kot prej. 16 hiš novih. Poleg tega smo napravili znamenje sv. križa pod vasjo, odkoder nosimo mrtve na farno pokopališče. G. Valentin Rudolf, nekdanji sam posestnik naše vasi, sedaj lesni trgovec v Gorici, je pa dal na svoje stroške postaviti lepo kapelico s kipom luške Device, zakar smo mu vaščani prav hvaležni. Preteklo nedeljo 26. avg. smo pa imeli mal vaški praznik. Vas smo primerno okrasili. G. župnik iz Hrenovic je opravil zahvalno službo božjo. Nato je sledil blagoslov sv. križa in Marijinega znamenja. Nazadnje so se blagoslovile vse hiše naše vasi. Bili smo prav veselo razpoloženi. Težje nas še dolgovi, pa iz najhujšega smo se le izkopali. Lepa hvala vsem, ki so nam pomagali v naši nesreči.

LANDOL.

V soboto 25. avgusta ponoči so neznan tatovi odnesli posestniku Ivanu Čuk-u štiri kokoši in petelina. Odkod so ti ponočni obiskovalci in kam so odnesli kuretino, ni znano.

BAČ pri Knežaku.

V naši okolici se vršijo strelske vaje. Po polju in pašnikih se dobijo nerazpočene granate. Pastirji, ki ne poznajo teh igrac, se igrajo z njimi in ne slutijo nevarnosti. Dne 23. avgusta zvečer so eno takih igrac vrgli v ogenj in na mestu je usmrtila 11

letnega Franceta Faturja. Odragalo mu je roko, nogo in spodnjo čeljust. Roke še niso našli. Nevarno je ranila granata 8 letnega Franceta Sedmaka. Tega so prepeljali v tržaško bolnišnico. Za goriškimi nesrečami — naše. Pozor na granate! Starši, poučujte otroke!

ŠKRBINA.

22. t. m. je pri nas birmal goriški knezonadškof, ekselencia Sedej. Glinjiv je bil govor deklice Zorke Bunčeve, ki je v imenu vaščanov prosila prevzvišenega, da bi nam kaj kmalu poslal dušnega pastirja.

SEŽANA.

Č. g. Zorko Škrinjar d. J. bo imel novo sv. mašo pri nas 8. septembra. Častitamo mlademu rojaku!

KLANEC.

Tarejo nas nadloge vsake vrste. Letina je splošno slaba. Silna suša je naredila veliko škodo. Sena in žita smo precej pridelali, vsi drugi pridelki pa so pičili. Naši pašniki so suhi in zato gledamo s strahom na zimo, ker bo treba krme dokupovati. — Drugače pa se nam dobro godi; vse se nas spominja, zlasti naša vlada. Zelo pogosto nam pošilja pisemca z novimi odloki, novimi davki. Pred kratkim smo popisali dohodke naših kmetij, toda davkarja nam je vse podatke ovrгла in nam je pripisala mnogo več kot smo naznanili. Tisoč do dvatisoč in celo več so naprtli čistega dohodka našim kmetijam. Resnica pa je ta, da o čistem dohodku pri nas ni govora, zakaj naše kmetije ležejo celo v dolgove.

BORŠT.

Naš patrijarh Luka Sedmak, oziroma nostro amiko Luca Sedmacco je že davno znan po okolici zastran njegovega spreobrnjenja. Te dni smo izvedeli, da ga poznajo tudi na ribjem trgu v Parizu. V zadnjem času izkazuje velikosrčno, dobrotljivo srce za naše izobražence. Čuli smo že, kako se je zavzemal za našega slovenskega učitelja. Sedaj se «poteguje» za našega g. župnika, ki mu je fašistovska vlada odbila prošnjo, da sme tu ostati (je rodom Čeh). Dobrotljivi amiko Sedmak je svetoval gospodu župniku, naj gre z njim prosit.... borštanskega štacjonarja, tistega, ki izdaja dovoljenja za ples, da bi mu dovolil bivati tu, oziroma da bi «potrebno ukrenil», da sme še naprej bivati v tej zemlji rajskomili. Pravijo, da otvori Luca Sedmacco v Borštu urad za podeljevanje italijanskega državljanstva za celo Istro. Vsi Istrani, ki so prosili za laško državljanstvo, bodo romali k Sedmaku, ki bo milosti delil. Toliko bo vsak dan romarjev v Borštu, da smo v skrbeh za prenočišča. Prav res se nam obetajo dobri časi. Neka zidarska tvrdka misli zato zgraditi trinadstropen hotel. Boršt skaka od veselja, ker pridejo vsi brezposelni do dela.

Tri vprašanja!

Ali pošiljate krajevne novice v Mali list?
Ali nabirate naročnike za Mali list?
Ali inserirate v Malem listu?

NAŠA POŠTA.

Malidol. Prav gotovo ste v zmoti. Tržaška prefektura ne zna o zadevi prav nič. Vlada lani ni izmenjala niti stotinke.

GOSPODARSTVO

Ali bomo še kuhali žganje?

Zadnja ura je odbila.

Državni davek na žganje znaša po zadnjem povznanju 15 lir za 1 liter alkohola. Vzemimo, da ima naš tropinov 50 stopinj alkohola. Koliko plačava davka? 7½ lir za liter. Ako ima tropinov 25 stopinj, boš plačal 3¾ lir davka za liter.

Ali bo mogoče pri nas še kuhati žganje? Ako bodo pivci in sploh kupci voljni plačevati za liter dvajset lir, ga bomo še kuhali. Toda takih kupcev bo vedno manj, zato bo pri nas žganjekuha vedno bolj omejena.

Drugič pa ne bomo mogli konkurirati z visoko alkoholnimi pijačami iz starih pokrajin. Ta dva razloga govorita za to, da je **domači žganjekuhi** odzvonila zadnja ura. Bržkone se potem vzdigne pri nas velika tovarna za žganjekuho. Kdo bo to storil? Nasinec ali priklatenec?

Kaj pa za letos?

Letos bodo naši kmetje skoro gotovo še kuhali žganje, seveda samo za domačo rabo. Prodalo se ne bo, ker bo predrago.

Tržaska financa

je izdala polo, na kateri je zaračunjen davek, ki ga mora plačati žganjekuhar za 24 ur kuhe. Kaj pravi ta pola? Dnevna taksa za žganjekuho se določi na poseben način. Pomnoži količino kilogramov, recimo tropin, ki gredo enkrat v kotel, s številom kotlov, ki jih moreš dnevno skuhati; potem pomnoži ta znesek s številom litrov alkohola, ki jih dobimo iz 100 kilov tropin. Nato pomnožimo novi znesek s 15, ki je davek na 1 liter alkohola. Na primer: v kotel gre 42 kg. tropin, brinja ali stisnjenih jabolk ali čespej. Dnevno skuhaš 5 kotlov. Iz sto kg. tropin dobiš 3¾ l. alkohola. Za vsak liter alkohola se plača 15 l. davka.

Potemtakem je račun tale:

$$42 \times 5 = 210$$

$$210 \times 3.5 = 735$$

735 $\times$ 15 = 11025 stotink, v lirah 110.25. Toliko bi torej znašal davek v našem primeru.

Kotel in alkohol v Trstu.

Tržaska financa trdi v omenjeni poli, da gre v naš kotel od 70 litrov 42.60 kg tropin, brinja ali stisnjenih jabolk ali hrušk, 49.70 kg čespej, fig (smokev) ali drugega svežega sadja.

Tržaska financa trdi, da se skuha pri nas po 5 ali 6 kotlov na dan.

Tržaska financa trdi, da dobimo čistega alkohola (100%) iz 100 kg tropin 3.501 l.; trdi, da dobimo iz 100 kg fig 4 l. iz 100 kg brinja 2 l čistega alkohola.

Kotel in alkohol v Vidmu.

Videmska financa je drugega mnenja. Ona trdi, da gre v naš kotel od 70 l. okoli 35 kg tropin, fig, brinja ali 52½ kg sadja, najsi bo to stisnjeno ali ne.

Videmska financa trdi, da skuhamo pri nas dan 23 kotlov pri tropinah, 19 kotlov pri čespljah, 15 kotlov fig ali brinja, 21 kotlov jabolk ali drugega sadja.

Videmska financa trdi, da dobimo iz 100 kg tropin 3.501 l čistega alkohola (torej kakor tržaska), trdi pa, da dobimo iz 100 kg fig ali brinja 25 l alkohola.

Tisti videmski uradnik, ki je te račune naredil, zasluži, da dobi patent pristnega osla.

Po računih videmskega uradnika bi moral plačevati naš žganjekuhar za vsak dan in za en kotel pri tropinah 422 lir, pri čespljah 747 lir, pri hruškah, ja-

Usoda evropskih valut

Nekdaj mogočno gospodarstvo nemške države se je podrlo. Za sol-daskim polomom je seve moral priti tudi gospodarski konkurz. Nekdaj tako zelo ugledna nemška marka je padla na vrednost sovjetskega rublja. Vse se računa v Nemčiji v stotisočih, milijonih in milijardah mark.

S tem je dovršen gospodarski in valutni **polom cele srednje in vzhodne Evrope!** To pomeni zelo veliko, zakaj posledice tega gospodarskega razkroja večine Evrope se bodo vidno prav pokazale šele po daljšem času, morda šele po letih! Svetovne vojne, kakor vidimo, še ni konec.

Vsa ogromna Rusija je valutno na tleh. Doslej so ji sledile Poljska, Nemška Avstrija, Mažarska, ruske obmejne države, holj polagoma Romunija, Bolgarija in tudi Jugoslavija. S tem morjem propadlih valut se je sedaj zedinila še Nemčija z vso brzino! Njen denar je padel globoko, globoko.

Otočič sredi morja.

Iz tega morja se s francosko pomočjo vzdržuje na neki višini še češka krona kot samoten morski otok in poleg njega, čeprav precej nižji dinar. Od vseh strani buta morje propadlih valut, od Berlina do Moskve, v ta slaba otočka in ruje in grize v njuna bregova. Navadna človeška pamet da, da se tudi ta dva slaba valutna otočka v velikem morju propadlega gospodarstva od Frankfurta pa tja do Vladivostoka v Aziji ne bosta mogla dolgo držati, zlasti ne ko nastopi trenutek oslabitve umetne politične francoske pomoči. Francoska politična in finančna moč pa hitro peša. Ko se Anglež politično popolnoma loči od Francoza — in ta dan ni več tako daleč! — takrat se tudi češki in SHS valutni otoček pogrezneta v ostalo morje. Računi praktičnih trgovcev nas o tem mnenju le potrjujejo. Še lansko leto so vsi trgovci in fabrikanti iz Češke republike zahtevali plačilo za svoje, v Jugoslaviji prodano blago le v čeških kronah. Danes stoji češka krona v Čurihu prav tam, kjer je stala lansko leto, toda glej! Češki trgovci in fabrikanti zahtevata danes

bolkih 618 lir, pri figah in pri brinju pa 1968 lir!

Ali boš podpisal?

Omenjeno polo prinesejo finančni stražniki lastnikom kotlov na dom, da jo podpišejo. S podpisom pritrdiš, da je račun pravilen in da se strinjaš. Noben žganjekuhar, ki spada pod videmsko deželo, ne bo podpisal pole. Tržaska pola je vsaj srednje pravilna.

Rekurz ali utok.

Na poli je napisano, da je mogoče vložiti proti odmeri takse rekurz v teku 20 dni po vročitvi pole.

plačilo — že v švicarskih frankih. To se pravi z drugimi besedami, da svoji lastni češki kroni ne verjame ta več tako brezpogojno kot še lani osorej.

Posledice.

Če majhen trgovec napravi konkurz, zadene to vedno nekaj ljudi, vsaj tiste, ki so z njim imeli opravka. Če država napravi konkurz, zadene to milijone ljudi, pa ne samo onih, ki so njeni državljani, ampak tudi tuje. Ko so boljševiki v Rusiji napovedali in izvršili konkurz, je obubožalo na tisoče ljudi na Francoskem, ki so imeli naloženo svoje premoženje v ruskih fabrikah in podjetjih. Sedaj je šla ena najbolj obljubljenih, trgovsko in industrijsko najbolj razvitih držav, v Evropi v konkurz — Nemčija. Tudi njen konkurz bo potegnil milijone in milijone ljudi seboj v propad. In še ni konca, še druge države pridejo za njo.

Kaj je potrebno?

Danes so države v Evropi medsebojno strogo zaprte po carinskih in policijsko-državnih mejah. Toda vse to ne pomaga nič, vse to ne more pomagati nobeni državi, da bi se ohranila pred potopom, če je potop takorekoč vesoljen. Državna politična in finančna ter finančno tehnična sredstva so preslabotna, da bi mogla preprečiti pot vodovju, ko nastopi.

Vse to, ki prinaša seboj neizmer-no bedo, je posledica vojne. Kljub temu še vedno mislijo ljudje le na sabljo, puško in kanon. Toda narodi potrebujejo miru in poleg njega ne sablje in kanona — ampak produktivno delo!

Splošne cene v državi.

Vino v Piemontu gre 150—250 L v kleti z davkom vred. Na splošno ga je že prodanih 90%. Slabše je v Siciliji, kjer so občine, ki imajo še 1/3 in celo 1/2 vina v kleti. Srednje vrste gredo po 8 do 12 L za stopinjo brez davka. **Paradižniki:** Forli po 50 do 60 L za kv. **Jaica:** Forli 500—600 L za tisoč; Legnago: 57 L za sto. **Krma.** Verona: majsko seno 48 do 50 L, v balah 52 do 54. **Medika** 30 do 34, v balah 32 do 36. **Stama** 17 do 19, v balah 20 do 22 L za kv. **Se-**

mena. Verona: detelja 500 do 550 L. **Zito.** Verona: najboljša 94 do 95, srednje 90 do 92, slabša 84 do 97. **Rž** po 78 do 80, oves 70 do 74. **Zezezo jeklo.** Milan. Za kose in srpe 250 L.

Ljubljanski velesemenj se vrši letos od 1. — 10. septembra.

Ta prireditel bo po svojem sijaju prekosila vse dosedanje. Razstavijo najuglednejše domače in tuje firme v 21 skupinah na sejmišču, ogromnem, kjer je postavljenih 8 velikih in okrog 60 manjših paviljonov. Razstavi 750 tvrdk. V tem času bo ljubljanski velesemenj zbirališče vseh gospodarskih krogov in bo nudil najugodnejšo priliko za nakup vsakovrstnega blaga. Velesejmska legitimacija, katere se dobi pri Ljubljanski kreditni banki v Trstu za ceno Din 50.— upravičuje na 50% popust na železnicah za osebne in brze vlake od obmejne postaje do Ljubljane. Vizumska pristojbina na podlagi legitimacije samo 5.— L. Na ljubljanskem glavnem kolodvoru bo posloval stanovanjski odsek.

Nov semenj v Renčah.

Objeznani letni živinski in kramarski semenj v Renčah se je nanovo oživil. Letos se bo vršil v ponedeljek dne 3. septembra.

Sezana, 22. avgusta. Prignanih 350 glav govedine, 250 konjev, 80 prašičev. Cena goveje živine 4.50 do 5 L. Konji so šli po 1000—4000 L, prašiči po 150 do 200 L. Na stojnicah manj blaga ko 12. avgusta.

Kakor ringlšpil.

Dvakrat, trikrat, stirikrat, petkrat so zavrteli in prekršili imena železniških postaj. Najprej so dejali Rihemberg, potem Reifenberg, potem Monte cerchio, potem Rifenberga, zdaj pa Castel Rifenbergo. Ni čudo, če je neki rihemberski posestnik vzkliknil: Bog jim daj pamet!

Le oglejmo najnovejša imena, ki so jih nabili na postajah v zadnjih tednih ali jih bodo v nekaj dnevih.

V Istri: Škofije so sedaj «Albara Vescova», Žavije so «Zaule Val Rosandra», postaja državnega kolodvora v Trstu se kliče «Trieste Campomarzio Loco», Draga bo sedaj «S. Elia», Boršt je «S. Antonio Moccò», Rimanje so «S. Giuseppe della Chiusa», Rakitovec je «Acquaviva-Valmorasa», Lupoglava je «Castel Lupogliano», Podgorje je «Piedimonte del Taiano», Prešnica je «Bresenza del Taiano».

Na Goriskem: Postaja Prvačina je odsedaj «Prevacina Gradiscutta», Dobravlje so «Dobraule di S. Croce», Sv. Križ-Cesta bo «Santa Croce di Aidussina», goriska postaja državne železnice je «Gorizia Montesanto», Plave so «Plava Montecucco», Grahovo je «Gracova Serravalle», Hudajužna je «Oblocca Iusina», Podbrdo je «Piedicelle Transito».

Na Koroškem: Luznice so «Bagni di Lusnizza», Ukve so «Ugovizza», Žabnice so «Camporosso in Valcanale», Belapeč je postala «Fusine in Valromana», Ovčja vas je «Valbruna».

Ker ni doslej še nobeno ime obveljalo 6 mesecev, marveč ga je vsak postajenačelnik po svoje spremenil, sklepamo, da ta najnovejša sprememba ni zadnja.

PODLISTEK

Kako so župnika z vinom obdarovali.

(Anton Placer.)

Tam v Istri se je to zgodilo, v vinorodnih krajih. Kmetje so imeli sijajno letino. Sodi so bili polni. Takega blagoslova je kmet zares vreden, zakaj leto je dolgo, vročina je bila neznosna in delal je z veliko pridnostjo.

Bogata letina je rodila v kmetih, ki jih je sicer tarila skrb za življenje, veliko samozavest. In ko so v kleti sedeli in so zvenketali z goldinarji v žepih, so se spomnili svojega župnika, ki v tisti občini ni imel vinskega pobra niti po-

lja. In hvalili so ga in vsak je znal kaj povedati. Temu je bil sina ozdravil in sto dobrot je delil.

Pa so se domenili. Cene niso visoke, zato napolnimo župniku en sod, vsak gospodar naj prinese po premoženju en cel ali pa pol bokala najboljša črnine.

Kar človek sklene v slovesnem trenutku, to ga včasih kasneje skrbi. In marsikateri kmet se je še čez noč premislil in je študiral: «Kako bi naredil?» Zakaj po vsej bližnji in daljni okolini in po celi Istri je slovela tista vas za skopo.

Starešina je postavil v kleti sod. In kmetje so prihajali v mraku z bokalom in so polnili sod. Zdelo se je, da noče nobeden, prav nobeden odmanjkati.

In ko je bil starešina kot zadnji na

vrsti in je trkal ob posodo in je z bilko pomeril, je bil sod skoro poln. Pa se je premislil: «Samo da bi gospod ne trpel pri tem! On je sila trezen mož in ni vajej močnega vina. Ko bi dobil srčno hiho, kdo bi oskrboval faro? Nikdar več bi ne imeli tako dobrega gospoda!»

V svoji veliki skrbi za gospodovo zdravje je vzel vedro, ki je bilo ob vodnjaku in je napolnil sod s čisto vodo. Veho je zamašil in drugi dan je peljal sod v župnišče. Zahvalil je župnika za vse dobrote in mu je želel vse dobro v imenu občinarjev.

Zadeva pa se je slabo iztekla. Zakaj za isti popoldan je bila sklicana seja za posvetovanje v župnikovo sobo. In ko so možje sedeli okrog mize in so končali

zbor, je vstal župnik, in je izrekel zahvalo vsemi dazeljivim občinarjem.

Zaprl je protokol in je naročil cerkveniku, naj prinese vina, da ga bodo pili. Cerkovnik je vstopil v temno klet, pretočil iz sode v veliko pletenico in ko je kozarce nastavil, je začel pri starešini. Namesto božjega blagoslova pa se je vtila čista voda iz vodnjaka; zakaj v veliki skrbi za župnikovo zdravje in blagor občine so bili vsi možje tako storili kakor starešina.

Če se komu kaj takega zgodi, bi se od sramu najrajši zgrudil v globoko zemljo. Mozem je šel strah po telesu. Dobri župnik pa se je nasmehnil in ker je bil človekoljuben gospod, je zaključil sejo z dobrotljivo besedo. (Konec.)

V dobi suženjstva

Iz žveljske oljarne (Oleifici Triestini) nam je poslal neki delavec to poročilo s prošnjo, da ga priobčimo:

Čudno se mi zdi, da se iz tega industrijskega podjetja, v katerem je zaposlenih okrog 400 delavcev in delavk, nihče ne pritoži, kar bi pričalo, da se ubogim delavcem v tem podjetju godi dobro. Slednje poročilo naj priča, da ni res tako! Reklo se mi bo s strani delavcev-sotrpilnov, da je poročilo nepopolno in pomankljivo: Upeštevajoč skromni prostor »Malega lista« se hočem omejiti in na kratko opisati samo glavne stvari.

Naporno delo.

Delavstvo je izpostavljeno najbolj napornemu delu pri stiskalnicah, takozvanih »prešah«. Delo pri istih traja — izjemši nedelje — neprenehoma dan in noč. Delajo 3 turnusi in sicer: od 6 do 14, od 14 do 22, od 22 do 6 i. t. d.

Pri tem moram omeniti, da pri ponočnem delu ne plača tovarna nobenih odstotkov doklade. Zaman bi mi bilo tu omenjati podrobno način dela, ker oni, ki ni še takega dela videl, bi itak ne razumel. Samo to moram omeniti, da tu ni navadno delo kakor drugod, koder delaš 8 ur, pa si naredil, kar si naredil; tu ti je delo odmerjeno.

Seme prihaja neprenehoma, zato je delo nepretrgano in potiti se moraš, da odhaviš svoj posel, dokler ti pride drugo. Ko greš na stran, pa mora drugi tvoj tovariš opravljati poleg svojega tudi tvoje delo.

Iz početka smo delali 24 »preš« v osmih urah. To se je zdelo delovodjem vse premalo. Zato smo na pritisk istih prišli polagoma do 35. Da napravi delavec 35 »preš«, mora

krvavi pot potiti.

Odpiranje in zapiranje »preš« je tako naporno, da morajo to delo opravljati le zbrani in fizično močni ljudje.

Da moramo delati kot živina mora biti delavstvo hvaležno edino le priganjalcu delovodji Kocijančiču iz Doline in »Roku« iz Mačkovelj, ki mu je desna roka. Omenjeni Kocijančič je bil za časa, ko je še obstajala komunistična notranja komisija, že določen, da se vrže iz tovarne. Na veliko prošnjo mu je delavstvo takrat prizaneslo in sedaj je pod okriljem današnjega režima postal zopet priganjalec in globitelj.

Ker že govorimo o stiskalnicah, moram omeniti, da delavstvo veliko bolj trpi, kadar dela z repnim semenjem. To seme ima posebno moč. Nekaterim delavcem se pojavljajo po telesu mehurji, vsi pa trpe na očeh. V pčeh žge, da je groza. Posebno še, ko je v prostorih v zimni in poletju od 28 do 32 stopinj toploté. Vsled vročine delajo delavci na pol nagi. V zimskem času so delavci, ki hočejo v stranišče (ki je na dvorišču),

izpostavljeni prehladu.

Onega Kocijančiča, ki je poskrbel, da mora delavec narediti v osmih urah 35 »preš«, bi bila prokleto dolžnost, da bi poskrbel tudi, da bi tovarna napravila stranišče na takem mestu, da ne bi bili delavci izpostavljeni prehladu. Zaradi prehlada v zimskem času jih več zboli in zato mi čudno, da je že

več delavcev leglo v prezgodnji grob.

Kdor dela pri stiskalnicah deset let, izčrpa vse svoje fizične moči. Toda sila kolar lomi. Človek, ki je lačen, človek, ki mu doma stradajo otročiči, stori vse, da pride do zaslužka. Kocijančič ima dosti na vesti. Nekateri delavci mu hodijo kopati v njive za plačilo, da jih je sprejel na delo. Lahko vas, dragi Kocijančič, oblije rdečica sramu! Ali vas ne peče vest sprejemati denar od ubogega delavca, ki krvavo služi te bore lirce in ki ima doma lačno družino? In kako korajžo imate poslati delavca, ki je delal 8 ur v tovarni, kopati v vaš vinograd?

Drugi priganjač.

Ko govorim o delovodjih, ne smem pozabiti na Viktorja Granduča. Ta mož je podedoval po svojem pok. očetu pri »Do-

miju» veliko hišo s trgovino in gostilno ter nad 20.000 K. gotovine v mirnem času. Dečko, še mlad in razvajan, je v kratkem času spravil vse svoje premoženje na »hoben«. Sedaj je nameščen kot delovodja v oljarni. To vam je priganjač 1. vrste. Pod njim je delavec vprežen kot živina. Manjka mu še samo bič, da bi

bičal delavce.

Ako pojde tako naprej, bo tudi to dosegel. Noben delavec mu ne dela po volji. Pravi, da nobeden ni zani, da nobeden ne zna nič, samo on zna vse.

Ima pod sabo nezadostno število delavcev — imeti bi jih moral še enkrat toliko — zato jih priganja, da naredijo več ko zmorejo. Pa samo s priganjanjem se ne zadovolji, jih tudi žali. Ko tako delajo delavci celi dan kot živina, jim reče zvečer, da niso naredili nič. Ko gre kateri na stranišče, že sprašuje po njem in mu šteje minute.

(Konec prihodnjic).

Po čem je lira?

Dne 30. avgusta si dal ali dobil:

za 100 dinarjev — 24,20 l.
za 100 avstr. kron — 3,28 st.
za 10000 mark — 4,5 stot.
za 100 č. kron — 67,80 l.
za 100 fr. frankov 132.— l.
za 1 dolar — 23,10 l.
za 1 funt — 105,20 l.

MALI OGLASI

stanejo 20 stot. za besedo. Pri 5 kratni 10%, pri 26 kratni 15%, pri 52 kratni objavi 20% popusta.

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vrečic. Uvoz in izvoz na vse kraje. Po ugodnih cenah. Tvrdba Gastone Dolinar Trst - via Ugo Polonio 5.

DIDAKTIČNA ŠOLA (ulica Gatter 10. I. vogal Acquedotto). Vzgojevalna, resna, moralna metoda. Pospešen pouk malih skupin: za 2-4 učence. Pripravnica za izpite, maturo na tehnični šoli, gimnaziji, meščanskih italijanskih šolah i. t. d. Pouk v jezikih, računstvu, knjigovodstvu, slikanju, risanju. Pomoč pri predelovanju šolskih predmetov. Veronauk. Imena učiteljev, jamčijo za uspeh. Nizka učnina.

ZALOGA DOMAČIH VIN: pristen vin, pavec, istrski refosk in kraški teran. Na debelo in za družine via Cunicoli 8, na drobno v gostilni via Giuliani 32. Cenjenemu občinstvu se priporoča Franc Štrancar.

Krone in goldinarje plačujem vedno dve stotinki dražje nego drugi kupci. Kupujem tudi zlato, srebro in platin. — Trst, Via Pondera 6, I.

PEČENKO FERD. Trst — Scala Belvedere 1, priporoča svojo staroznana žganjarijo. Ima na razpolago najboljše likerje.

ZASTOPNIKI na deželi za nabavo drvi, oglja, meda, krompirja sena itd. in za prodajo semen, umetnih gnojil, kmetijskih strojev itd. se iščejo proti nagradi. Obrniti se pismeno ali ustmeno na Kmetijsko Trgovsko Društvo D. Bolonić & Comp. Trst, Raffineria 7 I.

TOMAŽEVA ŽLINDRA, zajamčena, visokokostotna, se dobi po najnižjih cenah pri Kmetijskem Trgovskem Društvu D. Bolonić & Comp., Trst, Raffineria 7. Naročite, in prepričali se boste.

TRI MILIJONE LIR imam na razpolago za posojila. Posojujem po 6%. Posredovanje pri g. Kavčiču v kavarni Central via Roma od 9 do 11 in od 2 do 7.

RAZNO BLAGO samo na debelo za preprodajalce v Trstu, via S. Nicolò 19.

Gene oglasov: za en-centimeter-višine v eni koloni štiri lire. Popusti: pri 5 kratni objavi 5 od sto, pri 10 kratni 10 od sto, pri 26 kratni 20 od sto, pri 52 kratni 30 od sto popusta.

Tisk. S. Spazzal v Trstu.

Najboljši ETERNIT

za pokrivanje streh se dobi v zalogi v Trstu, via Milano št. 12.

Zdravnik

Dr. Fr. Jakončič
Gorica

Via Carducci (Gospoka ul.) 6-1
sprejema od 9-11 in od 3-4

Zobozdravniški ambulatorij
Egidij Schifflin
zobotehnik

Trst - Via Settefontane št. 6. I.
sprejema od 9-13 in od 15-18

ADRIA-ČEVLE

Izdelek Čevljarske zadruge v Mirna

dobiš v prodajalnah:

Trst, Via dei Rettori 1
Gorica, Corso Verdi 32

Trdni, elegantni čevlji, znani po vseh jadranskih deželah.

Dr. L. Borovička
Trst - via Genova 13, I.

Ordinira za kožne in spolne bolezni

od 10-12 in od 3-6

MILO FENDERL
je najboljši

Tovarna v Trstu, via Ghirlandalo št. 1
Tel. 430

Kmetško delavska gospodarska zadruga v Dobravljah

priporoča svojim prejšnjim in sedanjim cenj. odjemalcem, gostilničarjem in zasebnikom pristna vina svojih članov. — Prodaja od 56 l naprej po zmer-nih vsakdanjih cenah.

Kdor enkrat pri nas kupi, ostane naš stalni odjemalec.

Dr. A. Grusovin

v Gorici: Piazza Vittoria

(Travnik) v hiši Paternolli 21

Specijalist za kožne in spolne bolezni ter negovanje kože, perfekcioniran na dunajskih klinikah.

Sprejema od 9-12 in od 3-7 pop.

Knjigarna in papirnica

J. ŠTOKA - TRST

Via Milano 37

se priporoča sl. občinstvu v mestu in na deželi, župnim, občinskim in šolskim uradom, pisarnam, obrtnikom, trgovcem in zasebnikom.

— Lastna knjigovoznica. —

Založba Vedeža, Kleinmayerjeve ital.-slov. slovnice, slov.-italijanskega in ital.-slovenskega slovarja. — Ima v zalogi vse najnovejše slov. knjige.

Največja Zaloga Pohištva na Goriškem

Anton Breča

Gorica, Via Carducci 14. - Via C. Favelli 3
SOLIDNA KOMPLETNA SPALNA
SOBA ZA LIR 1000

V zalogi ima v veliki izberi železne postelje z žimnicami vred po zelo nizki ceni — Prvovrstno blago

BLAZINE (volne, žimnate in iz morske trave) od L. 60 dalje.
Sloveča tvrdka — poštene cene.
CENE BREZ KONKURENCE.

Zobozdravniški ambulatorij

via Genova št. 13, prvo nad.
TRST

Od 9-1, od 3-7

Govori se slovensko.

Octova kislina	Žveplo
Laneno olje	Modra galica
Jedka voda	Železna galica
Sušilec	Smirek
Poviaka in email	Šteklati papir
Oljnate barve	Spaga
Barve v prahu	Ovojni papir
Štuk	Papirnate vrečice
Čopiči	Metle in krtače
Mazilo za vozove	Konoplja
Kristalizirana soda	Proso
Lug	Oves
Milo	Kava
Navadna milnica	Poper
Sveče	Cimet
Petroleji	Piment
Nočne lučice	Paradižnikova kons.
Skrob	Neapeljske testenine
Mizarski lim	Mineralna voda
Ultramarin	„Corticella“
Naftalina	itd. itd.

ANTON GAMBEL - TRST, Via Coroneo 1 a